

Constitució de la Comissió de seguiment de la Xarxa

Monogràfic: Polítiques locals de transició energètica



Ordre del dia

Benvinguda

Sr. Xesco Gomar, President de la Xarxa

- 1. Constitució de la Comissió de seguiment i salutació dels membres**
- 2. Aprovació de l'Acta de la Comissió de seguiment de 17 de gener del 2019**
- 3. Repàs dels acords de la 20ena Assemblea**

Monogràfic

- 4. Informe de gestió de l'activitat de la Xarxa sobre transició energètica**

Intercanvi d'experiències:

- 5. Intervencions dels membres per exposar les polítiques de present i futur sobre transició energètica local**

Detecció d'oportunitats de treball en xarxa

- 6. Precs i qüestions sobrevingudes**

Benvinguda

Sr. Xesco Gomar, President de la Xarxa

1. Constitució de la Comissió de seguiment i salutació dels membres

Membres de la Comissió de seguiment de la Xarxa

- Diputació de Barcelona (P)
 - Talamanca (VP)
 - Barcelona (VP)
 - Granollers (VP)
 - Manlleu (VP)
 - Terrassa (VP)
 - Badalona
 - Berga
 - Cardedeu
 - Cornellà de Llobregat
 - Girona
 - Igualada
 - El Prat de Llobregat
 - Lleida
 - Manresa
 - Mataró
 - Moià
 - Mollet del Vallès
 - Montcada i Reixac
 - Sabadell
 - Sant Celoni
 - Sant Cugat del Vallès
 - Sant Sadurní d'Anoia
 - Santa Coloma de Gramenet
 - Santa Margarida i els Monjos
 - Tarragona
 - Vic
 - Vilafranca del Penedès
 - Vilanova i la Geltrú
 - Diputació de Girona
 - Diputació de Lleida
 - Diputació de Tarragona
 - AMB
- Observadors
- Generalitat de Catalunya
 - ACM
 - FMC
 - Secretaria delegada i tècnica

Foto de la reunió de la Comissió de Seguiment del 18 de novembre del 2020



2. Aprovació de l'Acta de la Comissió de seguiment de 17 de gener del 2019

3. Repàs dels acords de la 20ena Assemblea

Es va aprovar l'Acta de la 19a Assemblea general celebrada el 20 de febrer del 2019 a Sant Fruitós de Bages

Es va aprovar el nomenament de la Presidència de la Xarxa

Es va aprovar el nomenament de càrrecs estatutaris vice-presidències

Es va aprovar el nomenament de càrrecs estatutaris vocals de la Comissió de Seguiment

Es va aprovar la incorporació de nous membres de la Xarxa. Superem els 300.

Es va aprovar el Pla Estratègic de la Xarxa 2020-2023

Més informació a l'enllaç: <https://www.diba.cat/xarxasost/assemgral>

3. Repàs dels acords de la 20ena Assemblea

Es van aprovar els Compromisos de la Xarxa pel 2020 i adhesions a:

Aliança Catalunya 2030

Refermar compromís amb el Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia
Cimera Catalana d'Acció Climàtica.

Agenda Urbana

Estratègia Catalana de la Bicicleta 2025

Declaració del Plàstic d'Oslo

Declaració sobre la interdependència entre salut i natura a Catalunya.

Iniciativa Cities with Nature

Red de Gobiernos Locales +Biodiversidad

Associació de Municipis per l'Energia Pública

Es va aprovar amb una esmena – 16 adhesions a data d'avui

DECLARACIÓ
DE LA XARXA DE CIUTATS
I POBLES CAP A LA SOSTENIBILITAT
PER UNA RECUPERACIÓ VERDA I
SOCIALMENT JUSTA



INCORPORAR

la **recuperació verda i socialment justa** a les nostres polítiques de **reactivació econòmica**, amb l'**#Agenda2030** i els ODS com a base, amb fites a curt i llarg termini.



REFORÇAR

la nostra **ambició climàtica** mitjançant el Pacte dels Alcaldes i les Alcaldesses pel Clima i l'Energia. Accelerar la **transició energètica** i fer-la més justa a través de l'autoconsum i les energies renovables, la fiscalitat municipal i el suport a totes les Iniciatives, especialment als col·lectius vulnerables i a les comunitats energètiques locals.



POTENCIAR

el model **d'economia circular**, amb polítiques locals i accions específiques per als polígons d'activitat econòmica, i en els àmbits del comerç, la compra pública sostenible i les polítiques de **prevenció i recollida selectiva de residus**, amb garanties de seguretat i higiene.



AFAVORIR

la **mobilitat sostenible** i la **qualitat de l'aire**, per garantir la salut. Apostar per un transport públic de qualitat i a l'abast de tothom, un espai urbà obert a la **gent**, voreres més amples, espai i reconeixement per a la bicicleta i una major connexió amb l'entorn natural.



PRESERVAR

la **biodiversitat** dels espais naturals urbans i periurbans com a eina de resiliència i d'adaptació a la nova realitat. Reconèixer el dret social a un **medi ambient saludable** i promoure les infraestructures verdes i els serveis ecosistèmics.



DONAR SUPORT

a un **sistema alimentari sostenible** i just en els àmbits dels horts socials i ecològics, els menjadors escolars, la restauració, el consum domèstic i el producte local.



REPENSAR

l'**educació ambiental** com una eina essencial de resposta i solucions a la crisi, d'empoderament i de participació en el marc de l'Agenda 2030 i els ODS, mitjançant les metodologies innovadores i virtuals.

4. Monogràfic: Informe de gestió de l'activitat de la Xarxa sobre transició energètica (tot virtual)

Grup de treball de Transició energètica local

Sessió sobre Ordenances i eines per promoure la transició energètica al món local (abril i juliol, 2020)

Sessió sobre l'Impacte de les bonificacions fiscals a l'IBI per autoconsum fotovoltaic (octubre, 2020)

Més informació a l'enllaç:

<https://www.diba.cat/xarxasost/matejorn/tematic#energiaicanviclimatic>

7 ENERGIA NETA
I ASSEQUIBLE



1 FI DE LA POBRESA

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

5 IGUALTAT DE GÈNERE

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

13 ACCIÓ CLIMÀTICA

16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS

Més informació a l'enllaç:

<https://www.diba.cat/xarxasost/-/fiscalitat-ambiental-i-autoconsum>

IMPACTE DE LA BONIFICACIÓ DE L'IBI PER AUTOCONSUM

Cicle de Seminaris sobre transició energètica al món local

Comunitats energètiques (1a part) (desembre, 2019)

Operadors energètics municipals (febrer, 2020)

Autoconsum fotovoltaic en edificis municipals i habitatges de protecció oficial (maig, 2020)

Transició energètica i acció climàtica al sector domèstic (juny, 2020)

Finançament de les accions de transició energètica local (novembre, 2020)

Amb la col·laboració de



Generalitat de Catalunya
Institut Català d'Energia



Cicle de Seminaris sobre transició energètica al món local

DECÀLEG SOBRE OPERADORS ENERGÈTICS MUNICIPALS

CICLE DE SEMINARIS SOBRE TRANSICIÓ ENERGÈTICA AL MÓN LOCAL

1 ENERGIA GLOBAL
Quin es pensa en Operadors energètics municipals (OEM) es relaciona amb l'electricitat, que representa només el 30% dels usos energètics globals. Moltes vegades, els usos tèrmics tenen pesos rellevants també, pel que cal ampliar el focus.

2 GESTIÓ EFICIENT
Com a primer pas per avançar cap a l'OEM, els municipis han de gestionar l'energia que s'utilitza en els seus equipaments i valorar les oportunitats d'estalvi.

3 OPCIONS DIVERSES
Els OEM són una opció però cal considerar-ne d'altres com els gestors energètics centralitzats o la figura del consumidor directe, segons usos i consums del municipi.

4 RENOVABLE I LOCAL
El món local juga un paper essencial en la promoció de generació renovable, ja sigui amb instal·lacions en els seus edificis com en la promoció i facilitació de kW renovables en el municipi.

5 AGENT DE CANVI
L'opció d'esdevenir una comercialitzadora pública s'ha d'entendre com una eina per impulsar un paper actiu en el mercat energètic, com un agent de canvi i no simplement per esdevenir agent de mercat.

6 ACCIÓ CIUTADANA
Els Operadors Energètics Municipals obren la possibilitat de complementar l'activitat de mercat amb accions adequades a la cultura energètica, la participació i el foment de l'economia local circular.

7 LIMITACIONS
La viabilitat d'empreses públiques com a operadors energètics poden ser útils com a impulsors de la transició energètica al municipi però tenen limitacions.

8 DISTRIBUCIÓ
Els serveis distribuïdors públics històrics al territori, exemple de resistència a la situació tan canviant del mercat elèctric a Espanya.

9 OPCIONS FUTURES
El món local té un rol també participant dels futurs mercats locals i impulsant altres agents de mercat com la figura de l'agregador.

10 CIUTADANIA AL CENTRE
La ciutadania ha d'estar al centre del mercat energètic i el món local ha de seguir treballant per empoderar-la, donant-li suport i assegurant la seva participació en la transició energètica.

Amb la col·laboració de:



DECÀLEG SOBRE TRANSICIÓ ENERGÈTICA I ACCIÓ CLIMÀTICA EN EL SECTOR DOMÈSTIC

CICLE DE SEMINARIS SOBRE TRANSICIÓ ENERGÈTICA AL MÓN LOCAL

1 LIDERATGE
Els Ajuntaments tenen el rol imprescindible de lideratge. Facilitació i coordinació d'una transició que necessàriament ha de ser impulsada des de baix, des de l'accés a la informació i la participació activa de la ciutadania.

2 FACILITACIÓ
Els municipis han d'eliminar aquelles obstacles que són a les seves mans (burocràcia, normativa local), fer incidència per eliminar barreres a altres nivells i acompanyar la ciutadania en la superació de les dificultats.

3 DIVERSIFICACIÓ
Els serveis que poden oferir els municipis són diversos, des de la formació i l'accés a la informació, el suport i l'acompanyament on les accions, fins a serveis i implementació d'infraestructures.

4 PLANIFICACIÓ
Les diverses accions cal coordinar-les i planificar les amb metodologies per facilitar l'apadrinament ciutadà cap a una estratègia que contempli diferents punts: educació, comunicació, participació i acció.

5 REGENERACIÓ URBANA
Cap a ciutats més habitables, eficients i equitatives. Cal plantejar estratègies transversals de ciutat, però amb reflex a nivell de barri i edifici.

6 PRIMER L'ESTALVI
Apostar per les renovables ha d'anar ligat a l'estalvi i el dimensionat acurat, evitant sobredimensionaments i sobreconsums, però sobretot prioritzant la reducció d'usos i per tant d'emissions i de residus generats.

7 MONITORITZAR
Les dades són imprescindibles per informar la ciutadania i que tant aquesta com l'administració pugui prendre decisions fonamentades. Els municipis han d'actuar d'agregadors d'informació i garantir el dret a l'accés a les dades.

8 ACOMPANYAR
S'ha posat de manifest que per processos complexos com poden ser la rehabilitació o les instal·lacions renovables, cal un agent facilitador que acompanyi i posi a disposició de la ciutadania informació i assessorament.

9 AGREGAR
El municipi pot assumir el rol d'agregar processos com la compra d'energia o la compra d'instal·lacions fotovoltaïques, no només per l'aspecte econòmic, sinó per tota una sèrie de beneficis socials i ambientals que comporta l'acció col·lectiva.

10 RESPIRAR
Tot això és necessari, i cal fer-ho amb la ciutadania. Cal posar en valor el procés de conscienciació i activació de la població en defensa de ciutats per a les persones, en poder passejar i respirar tranquil·lament, preservant la salut.

Amb la col·laboració de:



AUTOCONSUM FOTOVOLTAIC EN EDIFICIS MUNICIPALS I HABITATGES DE PROTECCIÓ OFICIAL

CICLE DE SEMINARIS SOBRE TRANSICIÓ ENERGÈTICA AL MÓN LOCAL

1 NOVES OPORTUNITATS
Amb el nou RD 244/2019 s'han obert noves oportunitats a l'autoconsum, com la possibilitat de l'autoconsum compartit o la compensació simplificada d'excedents.

2 ESTALVI I RENDIBILITAT
Les instal·lacions d'autoconsum poden seguir diferents criteris de dimensionat: adequat a l'estalvi, cobrint més demanda però amb retorn més llarg, o adequat a la rendibilitat, cobrint menys demanda però amb un retorn més breu.

3 COMUNITATS ENERGÈTIQUES LOCALS
Els nous règims permeten la participació de la ciutadania no només com a usuaris, sinó també com a potencials cofinanciació i membres d'una mateixa comunitat energètica amb drets i deures respecte del propi metabolisme energètic.

4 AUTOCONSUM PER TOT HOM
Cal que l'autoconsum arribi també a aquelles llars que tenen situacions socio-econòmiques més complexes, sense deixar ningú enrere en aquesta transició energètica. Com a exemple, projectes locals que partint de l'eficiència i l'estalvi han promogut l'autoconsum en habitatges de protecció oficial.

5 MONITOREIG I MILLORA CONTÍNUA
Una vegada ja afiançada amb la FV es troba amb nous esquemes de gestió i operació, pel que cal un bon monitoratge i avaluació per poder extreure dades que permetin la millora contínua.

6 FORMACIÓ PER USUARIES
Cal invertir no només en les infraestructures sinó també en el coneixement per avançar cap a esquemes de corresponsabilitat on la ciutadania conegui els sistemes d'autoconsum, el seu funcionament i els costos.

7 MUNICIPIS I EL ROL DE FACILITADORS
Els municipis poden fer els municipis treballen per abordar obstacles i facilitar a l'autoconsum a nivell local. En aquest sentit, el model d'ordenança municipal per a la promoció de les instal·lacions d'autoconsum amb energia solar fotovoltaica proposada per la Taula d'Impuls a l'autoconsum fotovoltaic a Catalunya recull mecanismes i esquemes de bonificació i simplificació administrativa.

8 MUNICIPIS I EL ROL EXEMPLIFICADOR
Cal sobretot municipalitzar el que fa l'autoconsum amb instal·lacions que a més siguin d'exemple i per tant facilitin l'accés, les dades de funcionament i tot allò que contribueix a afavorir la replicabilitat.

9 SUPORT SUPRAMUNICIPAL
Els municipis disposen del suport tècnic, econòmic, innovador, divulgatiu i comunicatiu d'administracions supramunicipals com són la DIBA o l'AMB.

Amb la col·laboració de:



Més informació a l'enllaç:

<https://www.diba.cat/xarxasost/matejorn/tematic#energiaicanviclimatic>

Definiciones de comunidades locales de energía

Artículo 2(16) de la Directiva 2018/2001

- Se base en la **participación abierta y voluntaria**, sea **autónoma** y esté efectivamente **controlada por socios o miembros** que están **situados en las proximidades de los proyectos** de energías renovables que sean propiedad de dicha entidad jurídica y que esta haya desarrollado
- cuyos **socios o miembros** sean **personas físicas, pymes o autoridades locales**, incluidos los municipios
- cuya finalidad primordial sea **proporcionar beneficios medioambientales, económicos o sociales a sus socios o miembros o a las zonas locales donde opera**, en lugar de ganancias financieras

Artículo 2(11) de la Directiva 2019/94

- se basa en la **participación voluntaria y abierta** cuyo **control efectivo** lo ejercen socios o miembros que sean personas físicas, autoridades locales, incluidos los municipios, o pequeñas empresas,
- cuyo objetivo principal consiste en **ofrecer beneficios medioambientales, económicos o sociales a sus miembros o socios o a la localidad en la que desarrolla su actividad**, más que generar una rentabilidad financiera
- **participa en la generación**, incluida la procedente de fuentes renovables, **la distribución, el suministro, el consumo, la agregación, el almacenamiento de energía, la prestación de servicios de eficiencia energética o, la prestación de servicios de recarga para vehículos eléctricos o de otros servicios energéticos a sus miembros o socios**

Què es pot fer des dels municipis?

1. Promoure EERR

2. Promoure l'EE

3. Incentivar l'estalvi

4. Fomentar
mobilitat responsable

5. Apostar per la
generació distribuïda

6.etc...

Com es pot fer des dels municipis?

1. Tràmits
administratius

2. Bonificacions/
Ordenances fiscals

3. Subvencions

4. Instal·lacions a
edificis municipals-
projectes
exemplificadors

5. Campanyes
informatives/ Suport
al ciutadà

6. Creativitat...

Autoconsum fotovoltaic en edificis municipals i habitatges de protecció oficial (maig, 2020)

Individual / Xarxa Interior



- Sense excedents- Equip injecció 0
- Compensació excedents
- Venda excedents

Individual / A través de la xarxa

500 m BT / Mateix CT o
Ref. Cadastral



- Compensació excedents (consumidor)
- Venda excedents (productor)

Col·lectiu/ Xarxa Interior

- Sense excedents /Compensació- Equip injecció 0
- Compensació excedents
- Venda excedents



Col·lectiu/ A través de la xarxa

500 m BT / Mateix CT o
Ref. Cadastral



- Venda excedents (productor)

Autoconsum fotovoltaic en edificis municipals i habitatges de protecció oficial (maig, 2020)



El municipio como impulsor del autoconsumo

Buenas prácticas para la tramitación de autoconsumo

- **Ordenanzas municipales bien definidas:**
 - Trámites sencillos y pasos bien marcados.
 - Facilidad tanto para solicitantes como para técnicos del ayuntamiento.
 - Comunicación previa.
 - Evitar solicitud de documentación irrelevante.
- **Tramitación telemática.**
- **Registro de instalaciones.**
- **Evitar tasas innecesarias.**
- **Papel del ayuntamiento como catalizador.**

Com finançar la meua instal·lació d'autoconsum

1. Fons propis.
2. Finançament bancari tradicional.
3. Leasing / Renting bancari
4. Lloguer privat amb garantia PR.
5. PPA xarxa interior o a través de la xarxa (<500 metres)- Valorització mercat minorista.
6. PPA a través de la xarxa (> 500 metres)- Valorització mercat majorista.
7. Crowdfunding / Crowdlending.
8. Subvencions / Fons europeus.



Finançament de les accions de transició energètica local (novembre, 2020)

FONS (FINANÇADORS)				
PROMOTOR	AJUNTAMENT	ALTRES ADMINISTRACIONS	FINANÇAMENT DE TERCERS	SOCIETAT CIVIL
AJUNTAMENT (EQUIPAMENTS O HPO)	- Fons propis - Romanents - Acord amb entitats financeres per fer fons especialitzats	- DiBA: PGI/subvencions/catàleg/caixa crèdit local, habitatge - ICAEN/Gencat (FEDER, altres) - IDAE (FEDER, FNEE; altres) - UE: Horizon, FSE, LIFE, UIA, altres	Prèstecs i avals : Institut Català de Finances, ICO, Fondo Nacional de Eficiencia Energética, Grup BEI, bancs comercials, European Energy Efficiency Fund, Caixa de crèdit local de DiBa, ENISA (empreses)	- Finançament participat (equity) - Crowdlending - Co-finançament-convenis (A-prenem el sol)
PRIVATS (EN EDIFICIS RESIDENCIALS O ACTIVITATS)	- Innovació (Sta. Coloma de Gr.) - Subvencions Bonificacions (IBI, ICIO; IAE; IVTM)	- AMB-CMH - DiBA (Habitatge) ICAEN/Gencat - FNEE - UE: per a PIME i empreses fons Horizon, Innovació, etc	- Fons d'inversió especialitzats - Bons verds - Empreses de Serveis Energètics	- Finançament participat (equity) - Crowdlending - Compres col·lectives
MIXT (Ajuntament amb societat civil i/o altres ens públics)	- Fons propis - Cessió d'espais o terrenys - Recursos per fer gestió, seguiment	- DiBA: catàleg, PGI, subvencions, caixa crèdit local - ICAEN/Gencat - AMB-CMH - IDAE (FNEE) - UE: diversos fons		- Finançament participat - Compres col·lectives

Finançament de les accions de transició energètica local (novembre, 2020)

GUIA PER DUR A TERME INSTAL·LACIONS D'AUTOCONSUM FOTOVOLTAIC EN EQUIPAMENTS PÚBLICS FINANÇADES PER LA CIUTADANIA

Més informació a l'enllaç:

<https://bit.ly/GuiaDIBAAutoconsum2020>

Intercanvi d'experiències:

5. Intervencions dels membres per exposar les polítiques de present i futur sobre transició energètica local

Polling 1: Accions per impulsar la transició energètica des del món local

[Edit](#)

Polling is closed

14 voted

Ordenança municipal i/o bonificacions fiscals a l'autoconsum

(9/14) 64%

Solar fotovoltaica d'autoconsum en equipaments municipals

(11/14) 79%

Biomassa en equipaments municipals

(5/14) 36%

Enllumenat públic LED

(10/14) 71%

Millora eficiència en equipaments municipals

(8/14) 57%

Campanyes d'estalvi energètic (Maratons, 50/50, Setmana de l'Energia...)

(5/14) 36%

Promoció de comunitats d'energia local

(3/14) 21%

Transició energètica en habitatge públic i/o privat

(5/14) 36%

Transició energètica en comerços i/o indústria

(4/14) 29%

Altres

(1/14) 7%

[Share Results](#)[Re-launch Polling](#)

Experiències exposades:

Diputació de Girona: comunitats d'energia local

<http://www.ddgi.cat/web/nivell/437/s-0/pacte-d-alcaldes>

<https://www.diaridegirona.cat/comarques/2020/07/03/diputacio-impulsa-projecte-pioner-comunitats/1050625.html>

Ajuntament de Mollet del Vallès:

A-prenem el sol a Mollet, entre d'altres

<https://www.molletvalles.cat/continguts/serveis-a-mollet/medi-ambient/gesti-energtica/a-prenem-el-sol/>

Experiències exposades:

Ajuntament de Granollers: Operació BIOEnergia, entre d'altres.

<https://www.granollers.cat/bioenergia>

Ajuntament de El Prat de Llobregat: Mobilitat compartida i comunitats d'energia local, entre d'altres

<https://www.elprat.cat/territori-medi-ambient-i-energia/energia/consums-i-produccions-edificis-municipals>

Ajuntament de Vic: Mobilitat elèctrica compartida

<https://www.vic.cat/viure-a-vic/mobilitat/noticies/l2019ajuntament-de-vic-incorpora-tres-cotxes-electrics-de-som-mobilitat-a-la-flota-municipal>

Experiències exposades:

Ajuntament de Terrassa: Associació de Municipis per l'Energia Pública

<https://www.terrassa.cat/associacio-de-municipis-i-entitats-per-l-energia-publica>

Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos: Gestió energètica i renovables, entre d'altres

Experiències exposades:

Ajuntament de Mataró: autoconsum fotovoltaic

<https://www.mataro.cat/ca/actualitat/noticies/2020/l2019ajuntament-aposta-per-la-transicio-energetica-amb-la-instal-lacio-de-plaques-fotovoltaiques-a-tres-equipaments>

Diputació de Barcelona: Programa general d'inversions i catàleg

<https://www.diba.cat/documents/63810/344173957/PGL+seminari+finan%C3%A7ament+transicio+energetica.pdf/e3d420f8-4478-5273-077d-ae2e91237ac4?t=1605096917975>

Intercanvi d'experiències:

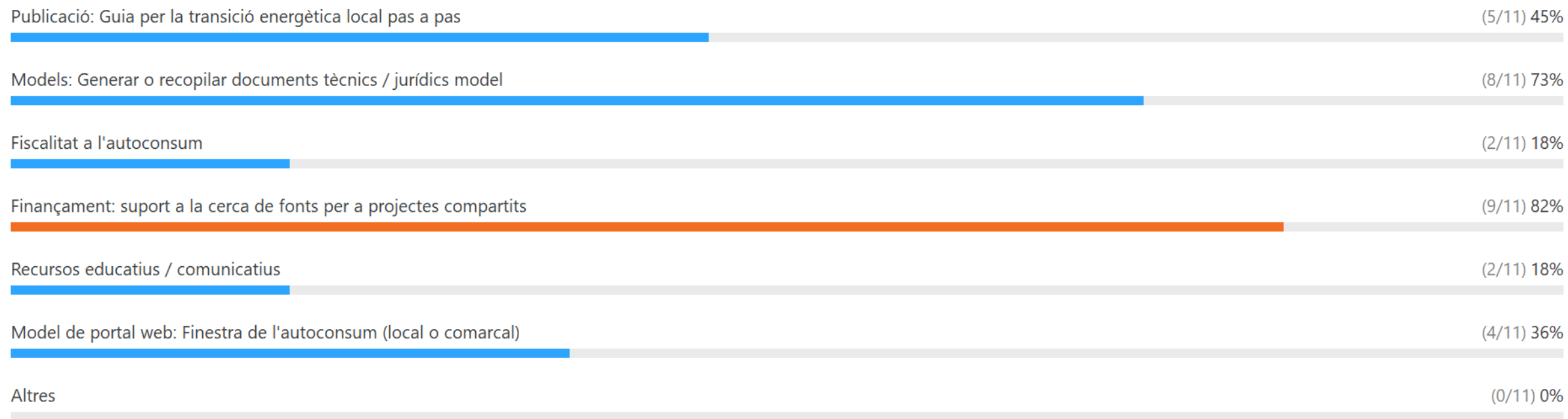
5. Intervencions dels membres per exposar les polítiques de present i futur sobre transició energètica local

Detecció d'oportunitats de treball en xarxa

Sharing Poll Results

Attendees are now viewing the poll results

1. En quines temàtiques caldria impulsar alguna acció des de la Xarxa durant l'any 2021 per impulsar la transició energètica local? (màxim 3) (Multiple choice)



6. Precs i qüestions sobrevingudes



Moltes gràcies i salut